

Yhteenveto

Taloukasvu jää alkuvuoden heikon kehityksen vuoksi Suomelle tärkeissä Euroopan vientimaissa viime vuotta alemmalle tasolle vuonna 1999. Tämä on alentanut paperin kysynnän kasvua ja hintatasausta vientimarkkinoilla. Suomen paperin tuotanto ja vienti laskevatkin viime vuoteen verrattuna. Sen sijaan sahatavaran tuotanto ja vienti kasvavat vientimaiden ja kotimaan rakentamisen kasvaessa. Vientimarkkinoiden kehitys heijastuu kotimaan raakapuumarkkinoille tukin hakkuiden lievänä kasvuna ja kuitupuun hakkuiden pienenemisenä.

Vuonna 2000 Suomen paperin ja sahatavaran tuotanto sekä vienti kasvavat ja hinnat nousevat hieman, mikäli taloukasvu tärkeissä Euroopan vientimaissa nopeutuu ja rakentamisen kasvu jatkuu. Epävarmuutta Euroopan talouskehitykseen aiheuttaa vaara Yhdysvaltain talouden ylikuumentumisesta. Metsäteollisuuden tuotannon kasvu heijastuu raakapuumarkkinoille hakkuiden lisääntymisenä. Raakapuun kysynnän kasvaessa kantohintojen ennakoidaan hieman nousevan, mutta nousua hillitsee tuontipuun ja teollisuuden omien metsien hakkuiden lisääntyminen.

Taloudellinen toimintaympäristö

Suomen metsäteollisuudelle tärkeissä vientimaissa Aasian ja Venäjän kriisien vaikutukset ovat näkyneet taloukasvun pienenemisenä. Metsäteollisuuden vientimaiden vientiosuuksilla painotetun reaalisien BKT:n kasvun ennakoidaankin vuonna 1999

alenevan viime vuoden 2,4 prosentista kahteen prosenttiin. Vuonna 2000 BKT:n kasvu nopeutuu noin 3 prosenttiin, kun vientikysyntä elpyy. Suomessa talous kasvaa ensi vuonna hieman nopeammin kuin vuonna 1999 rakentamisen kasvun hidastumisesta huolimatta.

Metsäteollisuuden tuotanto-, vienti- ja hintakehitys

Suomen sahatavaran vienti kasvaa 2 prosentin vauhtia vuosina 1999 ja 2000 talonrakentamisen kasvaessa Euroopan vientimaissa ja Japanissa. Vienti yhdessä kotimaan sahatavaran kysynnän kasvun kanssa lisää Suomen sahatavaran tuotantoa 2 prosenttia kuluvana ja ensi vuonna. Tämä merkitsee jälleen uusien tuotantoennätysten syntymistä ja vuonna 2000 tuotannon ennustetaan nousevan 11,7 miljoonaan kuutiometriin. Vanerin tuotanto ja vienti kasvavat havuvanerin vilkkaan kysynnän ansiosta kuluvana vuonna 8 prosenttia ja ensi vuonna 2 prosenttia.

Euroopan sahatavaran kysynnän kasvu ja ostajien varastojen pientyminen nostavat Suomen sahatavaran markkamääräistä vientihintaa loppuvuodesta. Vuosina 1999 ja 2000 koko sahatavaran viennin nimellisen keskihinnan ennustetaan nousevan 2 prosentin vauhtia, kun hinta viime vuonna aleni 11 prosenttia. Kuusisahatavaran vahva ja mäntysahatavaran heikko kysyntä on johtanut niiden välisen hintaeron pienenemiseen. Vanerin viennin nimellinen keskihinta jää kuluvana vuonna viime vuoden tasolle ja nousee ensi vuonna prosentin.

Paperituotteiden kysynnän kasvua on tärkeissä vientimaissa kuluvana vuonna heikentänyt talouskasvun hidastuminen. Vaikka talouskasvu loppuvuodesta nopeutuu, Suomen paperin vientimäärä ja tuotanto alenee vuonna 1999 prosentin viime vuoteen verrattuna. Vuonna 2000 paperin ja kartongin viennin ja tuotannon ennustetaan kasvavan 2 prosenttia, kun Euroopan vientimaiden talouskasvu nopeutuu.

Paperin ja kartongin markkamääräiset nimelliset vientihinnat nousevat loppuvuodesta, mutta jäävät kuluvana vuonna keskimäärin 2 prosenttia viime vuotta alemmiksi. Havusellun vientihinta jää vuonna 1999 viimevuotiselle tasolle, vaikka hinta on keväästä lähtien noussut. Vuonna 2000 paperin ja kartongin vientihintojen ennustetaan nousevan keskimäärin 3 prosenttia.

Metsäteollisuuden kustannukset ja käyntiasteet

Metsäteollisuuden kustannuskehitys on pysynyt maltillisena vuonna 1999 eikä suuria muutoksia ole odotettavissa vuodelle 2000. Nimellisten puukustannusten ennustetaan nousevan 2–3 prosenttia lähinnä kasvavan puuntuonnin vuoksi, ja työvoimakustannusten nousu pysyy tuottavuuden kasvun rajoissa. Paperin vientikysynnän ja -hintojen lasku kuluvan vuoden alkupuolella alentaa hieman metsäyhtiöiden tuloksia vuonna 1999, mutta ensi vuonna vientihinnat hieman nousevat ja tulokset paranevat vientimarkkinoiden kysynnän kasvaessa.

Paperiteollisuuden kapasiteetin käyttöaste jää alkuvuoden alhaisten tuotantomäärien vuoksi viime vuotta pienemmäksi, noin 90 prosenttiin, mutta eri paperilaatujen välillä on suuria eroja. Vuonna 2000 käyntiaste nousee, mikäli vientimarkkinoilla vuoden 1999 loppupuolella alkanut kysynnän kasvu jatkuu. Sahatavaran tuotannon kasvu nostaa sahateollisuuden kapasiteetin käyttöastetta prosenttiyksiköllä eli 95 prosenttiin vuonna 1999. Sahatavaran vientihintojen nousuodotusten toteutuminen

ei tukin korkean hinnan vuoksi juurikaan paranna sahateollisuuden kannattavuutta.

Raakapuumarkkinat

Metsäteollisuuden korkea tuotantomäärä pitää markkinahakkuut vuonna 1999 korkealla tasolla eli noin 54,7 miljoonassa kuutiometrissä. Tukkipuun hakkuut lisääntyvät viime vuodesta prosentilla, mutta kuitupuun hakkuut vähenevät 3 prosenttia. Yksityismetsien hakkuut jäävät viime vuotta pienemmiksi, koska teollisuus on lisännyt omien metsien hakkuita ja puun tuonti on kasvanut. Vuonna 1999 raakapuun tuonnin ennustetaan kasvavan 15 prosenttia eli 13,8 miljoonaan kuutiometriin.

Mänty- ja koivutukkien nimelliset kantohinnat pysyvät suunnilleen viimevuotisella tasolla vuonna 1999. Sen sijaan kuusitukin hinta nousee 4 prosenttia kuusisahatavaran ja havuvanerin vilkkaan vientikysynnän ansiosta. Mänty- ja koivukuitupuun hinnat laskevat kuluvana vuonna 6–7 prosenttia, mutta kuusikuitupuun hinta pysyy viimevuotisella tasolla.

Vuonna 2000 metsäteollisuuden puuntarve kasvaa 2 prosenttia kuluvaan vuoteen verrattuna. Kasvava puun käyttö nostaa markkinahakkuut 55,3 miljoonaan ja raakapuun tuonnin lähes 15 miljoonaan kuutiometriin. Tuonti, joka on puutavaralajijakaumaltaan kuitupuupainotteista, vastaa jo noin viidennestä teollisuuden koko puunkäytöstä.

Männyn ja koivun nimellisten kantohintojen ennustetaan metsäteollisuuden paranevien markkinanäkymien ansiosta nousevan vuonna 2000 keskimäärin prosentin. Kuusitukin ja kuusikuitupuun hintojen ennustetaan nousevan keskimäärin 2 prosenttia kuluvaan vuoteen verrattuna.

Yksityismetsien puuntuotanto ja kannattavuus

Yksityismetsätalouden kokonaisinvestoinnit puuntuotantoon kasvavat kuluvana vuonna 20–30 miljoonalla markalla verrattuna viime vuoteen. Vuonna 2000 lakisääteiset uudistamisvelvoitteet ja lisääntynyt julkinen panostus kasvattavat kokonaisinvestoinnit vajaaseen 1,1 miljardiin markkaan. Kokonaispanostus ei kuitenkaan yllä vielä 1990-luvun alun tasolle. Yksityismetsien bruttokantorahatulot alenevat tänä vuonna, koska yksityismetsien markkinahakkuut pienevät ja kantohintataso laskee hieman. Vuonna 2000 kantohintojen nousu kasvattaa tulot jälleen vuoden 1998 tasolle eli lähes 9,4 miljardiin markkaan. Yksityismetsien kokonaisinvestointien osuus bruttokantorahatuloista on tänä ja ensi vuonna 11–12 prosenttia.

Puuntuotannon kannattavuus heikkenee lievästi tänä ja ensi vuonna. Metsänuudistamisen ja -hoidon sekä perusparannuksen ja tienrakentamisen yksikkökustannusten ennustetaan nousevan vuosina 1999 ja 2000. Puuntuotannon kannattavuus heikkenee, koska kantorahatulojen ja julkisen panostuksen lisäys on puuntuotannon yksikkökustannusten nousua hitaampaa.

Työvoima

Massa- ja paperiteollisuudessa työpaikat lisääntyvät 4 prosentilla vuonna 1999 alkuvuoden tuotantoseisokeista ja tuotannon vähenemisestä huolimatta. Työllisten määrä on lisääntynyt toimihenkilömäärän kasvun ansiosta työntekijämäärän pysyessä ennallaan.

Puutavarateollisuuden työllisyys pysyy vuonna 1999 suunnilleen viimevuotisella tasolla. Sahateollisuuden työpaikat eivät lisäännä, mutta vaneriteollisuuden, jonka tuotannon kasvu on toimialan suurinta, työllisten määrä kasvaa noin 10 prosentilla. Vuonna 2000 metsäteollisuuden tuotannon ja viennin kasvu pitävät työllisyyden edelleen korkealla tasolla.

Metsätalouden työllisyys heikkenee 4 prosenttia vuonna 1999 markkinahakkuiden hieman vähentyessä. Metsätalouden työllisyyden kehitys riippuu yhä enemmän metsänhoito- ja muiden töiden määrien kehityksestä, koska puunkorjuun tuottavuus kasvaa edelleen. Koko metsäsektori, johon on luettu mukaan massa-, paperi-, graafinen-, ja huonekaluteollisuus, työllistää vuonna 1999 yhteensä 147 000 henkilöä ja vuonna 2000 työllisyys pysyy edelleen samalla tasolla.

Suhdannebarometri

Alkusyksystä 1999 kootun, postikyselyaineistoon perustuvan, raakapuumarkkinoiden suhdannebarometrin tulosten mukaan metsäteollisuus arvioi kotimaisen raakapuun ja tuontipuun ostomäärien lisääntyvän vuonna 2000 verrattuna kuluvaan vuoteen. Ostojen kotimaasta arvioitiin lisääntyvän 2–10 prosenttia lisäyksen painottuessa tukkipuuhun. Kotimainen puun tarjonta supistuu lievästi: metsänomistajista 37 prosenttia, eli vähemmän kuin viime vuonna, aikoo myydä puuta vuonna 2000. Puumarkkinaosapuolten tulevan vuoden kantohintaodotukset ovat selvästi kauempana toisistaan kuin kolmena edellisenä vuonna. Metsäteollisuudessa kantohintojen laskua ennakoivia on enemmän kuin nousua arvioivia, ja laskevat kantohintaodotukset vuodelle 2000 painottuvat kuitupuuhun. Metsänomistajien keskuudessa taas on enemmän kantohintojen nousua odottavia kun laskua odottavia. Viime vuoteen verrattuna metsänomistajien odotukset erityisesti kuitupuun hintojen noususta ovat kuitenkin vähäisempiä.